

Opintojaksovalintojen suunnittelu 1. vuodelle

Tämä ohje löytyy
pedanetistä kohdasta:

Opiskelu
> *Opintojen suunnittelu*
> *Ykköset*

Valintojen suunnitteluun tarvitset ainevalintakorttia

- jos olet hakenut Karhulan lukioon 1. toiveena, olet täyttänyt ainevalintakortin jo 9. luokalla, mutta selkeyden vuoksi **suunnittele valintasi kokonaan uudelleen tyhjälle ainevalintakortille**
  - **pyri noudattamaan 9. luokalla tekemiäsi valintojasi, mutta voit vielä muuttaa mieltäsi**
  - huomioi, että **ainevalintakorttiin on tullut muutoksia** ja seuraavat opintojaksot eivät toteudu
    - saksan alkeet (SAB3)
    - peruskoulussa aloitetun saksan jatko (SAB2)
    - venäjän alkeet (VEB3)
    - peruskoulussa aloitetun venäjän jatko (VEB2)
    - ÄI13 luova kirjoittaminen
    - YH9 Markkinointi ja mainonta (yhdistetty ÄI15 opintojaksoon)

		PAKOLLISET OPINNOT		VALINNAISET OPINNOT			
				Valtakunnalliset valinnaiset		Muut valinnaiset opinnot	
			Yht. op	opinnot	Yht. op		Yht. op
Äidinkieli	ÄI	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)		12 (2op)	15 (2op) 19 (2op)
Suomi toisena kielinä	S2	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)			
A-englanti	ENA	1+2 (4op)				9 (2op)	
A-venäjä *	VEA	1+2 (4op)	3 (2op)				
B1-ruotsi	RUB1	1+2 (4op)				8 (2op)	
B2-saksa *	SAB2						
B3-saksa *	SAB3						
B2-venäjä *	VEB2						
B3-venäjä *	VEB3						
B3-ranska *	RAB3			1 (2op) 2 (2op) 3 (2op)			
B3-espanja *	EAB3			1 (2op) 2 (2op) 3 (2op)			
Matematiikka yhteinen	MAY	1 (2op)					
Matematiikka pitkä	MAA	2 (3op)	3 (2op)	4 (3op)		14 (2op)	
Matematiikka lyhyt	MAB	2 (2op)	3 (2op)			11 (2op)	
Biologia	BI	1 (2op)		4 (2op)			
Maantiede	GE	1 (2op)		2 (2op)			
Fysiikka	FY	1+2 (2op)		3 (2op)		11 (2op)	
Kemia	KE	1+2 (2op)		3 (2op)			
Filosofia	FJ	1 (2op)					
Psykologia	PS	1 (2op)		2 (2op)			
Historia	HI	1 (2op)	2 (2op)				
Yhteiskuntaoppi	YH	1 (2op)				8 (2op) 9 (2op)	
Uskonto/et/uo	UE/ET/UO	1 (2op)		3 (2op)			
Terveystieto	TE	1 (2op)					
Liikunta	LI	1 (2op)		4 (2op) 5 (2op)			
Musiikki	MU	1 (2op)		3 (2op)		6 (2op)	
Kuvataide	KU	1 (2op)		3 (2op)		5 (2op) 9 (2op) 10 (2op)	
Opinto-ohjaus	OPO	1 (1op)					
MATE-linja	MATE					1 (2op) 2 (2op)	
Bisneslinja	YRI					1 (2op) 4 (2op)	
Urheilijakoulutus	URK					1 (2op) 2 (2op) 3 (2op) 4 (2op) 5 (2op) 14 (2op)	

Miten ainevalintakorttia luetaan?

- ainevalintakortista näet 1. vuonna suoritettavat
  - **pakolliset opintojaksot** ja
  - **valinnaiset opintojaksot**
- jokaisen opintojakson numeron perässä näkyy kyseisen opintojakson **laajuus opintopisteinä**
  - esim. ÄI1 (2op)
- **tavoitteena on, että suoritat 1. vuonna yhteensä n. 60 opintopistettä**
  - jos opiskelet 3,5 - 4 vuoden suunnitelman mukaan, opintopistemäärä on pienempi, keskustele tällöin 1. vuoden valinnoistasi henkilökohtaisesti oman oposi kanssa

pakolliset ↓   ↓ *valinnaiset* ↓

		PAKOLLISET OPINNOT			VALINNAISET OPINNOT			
					Valtakunnalliset valinnaiset		Muut valinnaiset opinnnot	
					opinnnot			
						Yht. op		Yht. op
Äidinkieli	ÄI	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)			12 (2op)	15 (2op) 19 (2op)
Suomi toisena kielenä	S2	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)				
A-englanti	ENA	1+2 (4op)					9 (2 op)	
A-venäjä *	VEA	1+2 (4op)	3 (2 op)					
B1-ruotsi	RUB1	1+2 (4op)					8 (2op)	
B2-saksa *	SAB2							
B3-saksa *	SAB3							
B2-venäjä *	VEB2							
B3-venäjä *	VEB3							
B3-ranska *	RAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)	
B3-espanja *	EAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)	
Matematiikka yhteinen	MA Y	1 (2op)						
Matematiikka pitkä	MAA	2 (3op)	3 (2op)	4 (3op)			14 (2op)	
Matematiikka lyhyt	MAB	2 (2op)	3 (2op)				11 (2op)	
Biologia	BI	1 (2op)			4 (2op)			
Maantiede	GE	1 (2op)			2 (2op)			
Fysiikka	FY	1+2 (2op)			3 (2op)		11 (2op)	
Kemia	KE	1+2 (2op)			3 (2op)			
Filosofia	FJ	1 (2op)						
Psykologia	PS	1 (2op)			2 (2op)			
Historia	HI	1 (2op)	2 (2op)					
Yhteiskuntaoppi	YH	1 (2op)					8 (2op)	9 (2op)
Uskonto/et/uo	UE/ET/UE	1 (2op)			3 (2op)			
Terveystieto	TE	1 (2op)						
Liikunta	LI	1 (2op)			4 (2op)	5 (2op)		
Musiikki	MU	1 (2op)			3 (2op)		6 (2op)	
Kuvataide	KU	1 (2op)			3 (2op)		5 (2op)	9 (2op) 10 (2op)
Opinto-ohjaus	OPO	1 (1op)						
MATE-linja	MATE						1 (2op)	2 (2op)
Bisneslinja	YRI						1 (2op)	4 (2op)
Urheilijakoulutus	URK						1 (2op)	2 (2op) 3 (2op) 4 (2op) 5 (2op) 14 (2op)
						+		+

Valitse kaikki pakolliset opintojaksot

- ympyröi ainevalintakortista kaikki **pakolliset opintojaksot** (punaiset)
  - ÄI tai S2
  - RUB1 (jos sinut on vapautettu peruskoulussa ruotsin opiskelusta, älä ympyröi RUB1-opintojaksoa)
  - VEA (ei ole pakollinen ja sen voivat valita vain venäjää äidinkielenään puhuvat)
  - MAA tai MAB eli pitkä tai lyhyt matematiikka
  - UE (ev.lut. uskonto), UO (ortodoksiskonto) tai ET (elämäkatsomustieto)
    - ev.lut. kirkkoon kuuluvat opiskelevat UE
    - ortodoksit voivat opiskella UO tai UE
    - uskontokuntiin kuulumattomat voivat opiskella UE tai ET
- laske yhteen ympyröimiesi pakollisten opintojaksojen opintopisteet ja merkitse ne ainevalintakorttiin
  - summaksi tulee valinnoistasi riippuen 49-59 opintopistettä

pakolliset
↓

		PAKOLLISET OPINNOT			VALINNAISET OPINNOT			
					Valtakunnalliset valinnaiset		Muut valinnaiset opinnot	
			Yht. op	opinnot	Yht. op		Yht. op	
Äidinkieli	ÄI	1 (2op) 2+3 (2op) 4 (2op)					12 (2op)	15 (2op) 19 (2op)
Suomi toisena kielenä	S2	1 (2op) 2+3 (2op) 4 (2op)						
A-englanti	ENA	1+2 (4op)					9 (2 op)	
A-venäjä *	VEA	1+2 (4op) 3 (2 op)						
B1-ruotsi	RUB1	1+2 (4op)					8 (2op)	
B2-saksa *	SAB2							
B3-saksa *	SAB3							
B2-venäjä *	VEB2							
B3-venäjä *	VEB3							
B3-ranska *	RAB3				1 (2op) 2 (2op) 3 (2op)			
B3-espanja *	EAB3				1 (2op) 2 (2op) 3 (2op)			
Matematiikka yhteinen	MAY	1 (2op)						
Matematiikka pitkä	MAA	2 (3op) 3 (2op) 4 (3op)					14 (2op)	
Matematiikka lyhyt	MAB	2 (2op) 3 (2op)					11 (2op)	
Biologia	BI	1 (2op)		4 (2op)				
Maantiede	GE	1 (2op)		2 (2op)				
Fysiikka	FY	1+2 (2op)		3 (2op)			11 (2op)	
Kemia	KE	1+2 (2op)		3 (2op)				
Filosofia	FJ	1 (2op)						
Psykologia	PS	1 (2op)		2 (2op)				
Historia	HI	1 (2op) 2 (2op)						
Yhteiskuntaoppi	YH	1 (2op)					8 (2op) 9 (2op)	
Uskonto/et/uo	UE/ET/UO	1 (2op)		3 (2op)				
Terveystieto	TE	1 (2op)						
Liikunta	LI	1 (2op)		4 (2op) 5 (2op)				
Musiikki	MU	1 (2op)		3 (2op)			6 (2op)	
Kuvataide	KU	1 (2op)		3 (2op)			5 (2op) 9 (2op) 10 (2op)	
Opinto-ohjaus	OPO	1 (1op)						
MATE-linja	MATE						1 (2op) 2 (2op)	
Bisneslinja	YRI						1 (2op) 4 (2op)	
Urheilijakoulutus	URK						1 (2op) 2 (2op) 3 (2op) 4 (2op) 5 (2op) 14 (2op)	

= 49 - 59op

Täydennä valintojasi valinnaisilla opintojaksoilla

- **valtakunnallisia valinnaisia opintoja** kannattaa valita niissä aineissa, jotka mahdollisesti kirjoitat ylioppilaskirjoituksissa tai jotka sinua muuten kiinnostavat
- **muuta valinnaisia opintoja** kannattaa valita oman kiinnostuksen mukaan
- laske yhteen ympyröimiesi valinnaisten opintojaksojen opintopisteet ja merkitse ne ainevalintakorttiin
  - ympyröi valinnaisia opintojaksoja niin paljon, että pakollisia ja valinnaisia opintoja tulee kasaan yhteensä vähintään 60 opintopistettä

		PAKOLLISET OPINNOT			VALINNAISET OPINNOT		

Linjojen omat opintojaksot

- **seuraavat opintojaksot ovat pakollisia linjojen opiskelijoille
1. vuonna**

- **Bisneslinja** (myös muut kuin Bisneslinjalaiset voivat valita, jos ryhmissä on tilaa)
  - YH8 Business kickstart – matka yrittäjyyteen
  - ÄI15 Vaikuttavaa markkinointia ja viestintää
  - YRI1 Säästämisestä sijoittamiseen
- **Mate-linja**
  - MAA14 Hyödyllistä algebraa
  - FY3 Energia ja lämpö ja/tai KE3 Molekyylit ja mallit
  - MATE1 Mate-leiri
  - MATE2 Energia ja teollisuus
- **Urheiluakatemia**
  - URK 1-5 urheilijakoulutuksen aamuharjoitukset
  - URK14 Valmennusoppi (valinnainen, mutta suositeltava)

Tarkemmat
opintojaksojen
kuvaukset pedanetissä:

Opiskelu
> *Opintojen suunnittelu*
> *Ykköset*

Valtakunnallisia valinnaisia opintoja

- **valinnaiset kielet**

- VEA (venäjää äidinkielenään puhuville)
- EAB3 (espanja, lähtee alkeista)
- RAB3 (ranska, lähtee alkeista)

- **reaaliaineet**

- BI04 Solu ja perinnöllisyys
- GE02 Sininen planeetta
- FY03 Energia ja lämpö
- KE03 Molekyylit ja mallit
- PS02 Kehittyvä ihminen
- UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

- **taito- ja taideaineet**

- LI04 Yhdessä liikkuen
- LI05 Virkistystä liikunnasta (**LÄHES TÄYNNÄ!**)
- MU03 Genre – globaali uteliaisuus (**TÄYNNÄ!**)
- KU03 Kuva viestii ja vaikuttaa

valtakunnalliset
valinnaiset

		PAKOLLISET OPINNOT				VALINNAISET OPINNOT							
						Valtakunnalliset valinnaiset				Muut valinnaiset			
						opinnot							

Muita valinnaisia opintoja

- **peruskoulun asioita kertaavat opintojaksot**
  - RUB18 Ruotsin lähtötaso (Huom! meni jo 1. periodissa)
  - ENA09 Englannin starttikurssi
  - MAB11 Peruskoulun matematiikan kertaus lyhyen matematiikan opiskelijoille
  - ÄI19 Äidinkielen valmiudet lukiokuntoon
  - **Erittäin suositeltavia, jos sinulla ollut haasteita näissä aineissa!**
- **muuta mielenkiintoista ja hyödyllistä**
  - ÄI12 Kielenhuolto
  - ÄI15 Vaikuttavaa markkinointia ja viestintää
  - MAA14 Hyödyllistä algebraa
  - FY11 Tähtitiede
  - YH08 Business kickstart – matka yrittäjyyteen
  - YRI1 Säästämisestä sijoittamiseen
  - MU06 Yhteissoitto
  - KU05 Piirustuksen ja maalauksen työpaja (**TÄYNNÄ!**)
  - KU09 Arkkitehtuuri ja muotoilu (**LÄHES TÄYNNÄ!**)
  - KU10 Öljyvärimaalauksen työpaja

		PAKOLLISET OPINNOT			VALINNAISET OPINNOT		
		Yht. op			Yht. op		
		Yht. op			Yht. op		
		Yht. op			Yht. op		
Äidinkieli	ÄI	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)			12 (2op)
Suomi toisena kielenä	S2	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)			15 (2op)
A-englanti	ENA	1+2 (4op)					9 (2 op)
A-venäjä *	VEA	1+2 (4op)	3 (2 op)				
B1-ruotsi	RUB1	1+2 (4op)					8 (2op)
B2-saksa *	SAB2						
B3-saksa *	SAB3						
B2-venäjä *	VEB2						
B3-venäjä *	VEB3						
B3-ranska *	RAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)
B3-espanja *	EAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)
Matematiikka yhteinen	MAY	1 (2op)					
Matematiikka pitkä	MAA	2 (3op)	3 (2op)	4 (3op)			14 (2op)
Matematiikka lyhyt	MAB	2 (2op)	3 (2op)				11 (2op)
Biologia	BI	1 (2op)			4 (2op)		
Maantiede	GE	1 (2op)			2 (2op)		
Fysiikka	FY	1+2 (2op)			3 (2op)		11 (2op)
Kemia	KE	1+2 (2op)			3 (2op)		
Filosofia	FJ	1 (2op)					
Psykologia	PS	1 (2op)			2 (2op)		
Historia	HI	1 (2op)	2 (2op)				
Yhteiskuntaoppi	YH	1 (2op)					8 (2op)
Uskonto/et/uo	UE/ET/UE	1 (2op)			3 (2op)		9 (2op)
Terveystieto	TE	1 (2op)					
Liikunta	LI	1 (2op)			4 (2op)	5 (2op)	
Musiikki	MU	1 (2op)			3 (2op)		6 (2op)
Kuvataide	KU	1 (2op)			3 (2op)		5 (2op)
Opinto-ohjaus	OPO	1 (1op)					9 (2op)
MATE-linja	MATE						10 (2op)
Bisneslinja	YRI						1 (2op)
Urheilijakoulutus	URK						2 (2op)
							3 (2op)
							4 (2op)
							5 (2op)
							14 (2op)

Tarkemmat
opintojaksojen
kuvaukset pedanetissä:

Opiskelu
> Opintojen suunnittelu
> Ykköset

Sijoittajakoulu (2op)

- oman talouden hallinnasta, suunnittelusta, säästämisestä ja sijoittamisesta kiinnostuneille
- **kokoontuminen n. kerran kuussa ma tai ti klo 15 jälkeen koko lukio-opintojen ajan**
- lisätietoa
  - asiaa koskeva Wilma-viesti
  - <https://peda.net/kotka/lukiokoulutus/karhulanlukio/opiskelu/oppiaineet/yhteiskuntaoppi/lukiolaisen-sijoittajakoulu-yh7>
- **ilmoittaudu Sijoittajakouluun historian ja yhteiskuntaopin opettaja Mikko Niemelle Wilma-viestillä pe 11.9. mennessä**

Huom!

- nämä valinnaiset opintojaksot menevät lukujärjestyksessä päällekkäin eli voit valita samalta riviltä vain yhden
  - ÄI19 / ET2 / KU9 / URK2
  - YH8 / EAB31 / VEA1
  - ÄI12 / RAB31 / FY11 / URK3
  - S22+S23 / MAB11 / KU5
  - GE2 / RAB32 / MU6 / URK4
  - FY3 / VEA2
  - MATE2 / UE3 / YRI1 / LI5
  - MAA14 / RAB33 / URK5
  - KE3 / ÄI15 / VEA3

Tarkemmat
opintojaksojen
kuvaukset pedanetissä:

Opiskelu
> *Opintojen suunnittelu*
> *Ykköset*

Yhteenveto

- Ympyröi **pakollisia** ja **valinnaisia** opintojaksoja yhteensä niin paljon, että **vähintään 60 opintopistettä** tulee täyteen!
  - Mate-linjalaisilla ja urheilijoilla tulee helposti enemmän
  - älä ota myöskään liikaa valintoja, ettei opiskelusta tule liian rankkaa
- Ryhmänohjaaja kerää valintakortit pois to 3.9. RO-tunnin päätteeksi ja opot tekevät niiden mukaisesti sinulle valinnat Wilmaan
  - tee merkinnät selkeästi, jotta opo saa selvää, mitä olet halunnut valita
  - lomakkeeseen ei tarvita huoltajan allekirjoitusta

pakolliset   valinnaiset   muut valinnaiset

↓   ↓   ↓

		PAKOLLISET OPINNOT			VALINNAISET OPINNOT					
				Yht. op	Valtakunnalliset valinnaiset opinnot		Muut valinnaiset opinnot			
						Yht. op				Yht. op
Aidinkieli	AI	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)			12 (2op)	15 (2op)	19 (2op)	
Suomi toisena kielenä	S2	1 (2op)	2+3 (2op)	4 (2op)						
A-englanti	ENA	1+2 (4op)					9 (2 op)			
A-venäjä *	VEA	1+2 (4op)	3 (2 op)							
B1-ruotsi	RUB1	1+2 (4op)					8 (2op)			
B2-saksa *	SAB2									
B3-saksa *	SAB3									
B2-venäjä *	VEB2									
B3-venäjä *	VEB3									
B3-ranska *	RAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)			
B3-espanja *	EAB3				1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)			
Matematiikka yhteinen	MAY	1 (2op)								
Matematiikka pitkä	MAA	2 (3op)	3 (2op)	4 (3op)			14 (2op)			
Matematiikka lyhyt	MAB	2 (2op)	3 (2op)				11 (2op)			
Biologia	BI	1 (2op)			4 (2op)					
Maantiede	GE	1 (2op)			2 (2op)					
Fysiikka	FY	1+2 (2op)			3 (2op)		11 (2op)			
Kemia	KE	1+2 (2op)			3 (2op)					
Filosofia	FJ	1 (2op)								
Psykologia	PS	1 (2op)			2 (2op)					
Historia	HI	1 (2op)	2 (2op)				8 (2op)	9 (2op)		
Yhteiskuntaoppi	YH	1 (2op)								
Uskonto/et/uo	UE/ET/UE	1 (2op)			3 (2op)					
Terveystieto	TE	1 (2op)								
Liikunta	LI	1 (2op)			4 (2op)	5 (2op)				
Musiikki	MU	1 (2op)			3 (2op)		6 (2op)			
Kuvataide	KU	1 (2op)			3 (2op)		5 (2op)	9 (2op)	10 (2op)	
Opinto-ohjaus	OPO	1 (1op)								
MATE-linja	MATE						1 (2op)	2 (2op)		
Bisneslinja	YRI						1 (2op)	4 (2op)		
Urheilijakoulutus	URK						1 (2op)	2 (2op)	3 (2op)	4 (2op)
							5 (2op)	14 (2op)		

esimerkiksi   49   +   8   +   4   =   61